

Marja Mustakallio / kaupunkisuunnittelu, Lahden kaupunki
marja.mustakallio@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 4.4.2022

Asia: Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2642, Laakso-Nikkilä II pohjoisosa, Luonnosvaihe

Suunnittelualue sijaitsee Nikkilän (23.) kaupunginosassa, noin 5 kilometrin päässä Lahden keskustasta etelään. Alueen pinta-ala on noin 11 ha. Asemakaavan tavoitteena on laajentaa vanhaan asuinalueeseen liittyvää pien- ja rivitaloaluetta.

Pyydettynä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Ajantasaista tietoa suunnittelualueen rakentamattomien osien muinaisjäännöksistä ei ole saatavilla. Tiedot tulee siten päivittää sekä mahdollisten esihistoriallisten että myös historiallisen ajan muinaisjäännösten osalta ja huomioida kaavatyössä. Edellä esitetyn perusteella museo edellyttää kaavahankkeeseen liitettävää maastotarkastusta/inventointia osana suoritettavia selvityksiä. Arkeologisen inventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internet-sivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin tutkimuksen, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Alueellinen vastuumuseo valvoo suoritettavia tutkimuksia ja niiden riittävyyttä. Suoritetun inventoinnin raportti on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavaselostuksen luonnoksessa kulttuuriympäristöselvityksiksi kaavan alueelta on kirjattu paikallisen kulttuuriympäristön osalta *Selvitys Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista* (2000) sekä *Selvitys Lahden sodanjälkeisestä rakennusperinnöstä* (2012). Lisäksi kaavan selostusosassa mainitaan vuonna 2006 valmistunut maakunnallisten kulttuuriympäristöjen inventointi.

Vanhan Lahden alueelta yleiskaavaan tehty *Selvitys Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista* (2000), on kattava selvitys Lahden vanhasta rakennuskannasta. Selvityksen lähtökohdaksi otettiin luokitella kaikki ennen vuotta 1946 rakennetut rakennukset Lahdessa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi. Jotain karsintaa kohteissa kuitenkin tehtiin, eikä esimerkiksi Laakso-Nikkilän kaava-alue ei ole sisällynyt tuohon selvitykseen. Laakso-Nikkilän alueella on useita, ennen vuotta 1946 rakennettuja rakennuksia, joista ei ole tietoa, millä prosessilla ne ovat rajautuneet selvityksen ulkopuolelle, jos niitä on edes käsitelty inventoinnin yhteydessä. Selvitys on myös osittain vanhentunut, joten uusi arvio alueesta on paikallaan, kun alueelle kaavoitetaan lisää

rakentamista. Museo siis katsoo, ettei alueen mahdollisia kulttuuriympäristöarvoja ole selvitetty. Kaava-aineistoa tulee täydentää rakennuskannan kuvauksella/inventointitiedoilla. Alueellinen vastuumuseo voi tarvittaessa avustaa tai antaa ohjausta asiassa. Selostukseen tulee lisäksi täydentää kaavamuutoksen vaikutusten arviointi myös rakennetun kulttuuriympäristön näkökulmasta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi: Museovirasto, Lahden kaupunki, Hämeen ELY-keskus